

Bron kaartmateriaal en legenda: impactstudie landschap twee zoeklocaties Ouder-Amstel en Amsterdam consortium RES ondersteuning februari 2021

Windturbines in Ouder-Amstel : wie beslist

mogelijke gevolgen en alternatieven

De transitie naar duurzame energie wordt iedere dag urgenter. Vanwege de ernstige klimaatcrisis en omdat we minder afhankelijk moeten worden van Russisch gas. Gemeenten hebben een hoofdrol in de beslissingen. Wat is de beste mix voor de energietransitie in onze gemeente/gemeenten? Zijn er alternatieven? Dit zijn politieke beslissingen.

Voorlopige plannen van onze gemeente

In Ouder-Amstel zijn 4 à 5 mega windturbines voorlopig gepland, in de Holendrecht Polder en bij de Ouderkerkerplas, dichtbij buurgemeenten Ronde Venen en Amsterdam. Zie de kaart. Samen met de windturbines die Amsterdam voorlopig plant direct aan de grens met Ouder-Amstel zou dit een windpark aan de grenzen met Amsterdam en Ronde Venen worden van zo'n 5 à 6 turbines. Moderne windturbines hebben een ander aanzien dan de Amstelvogel¹ die er nu staat.

Windturbines = zware industrie

De windturbines hebben zich de afgelopen decennia razend snel ontwikkeld. Van kleinschalige buurtmolens bij boerderijen en kleine turbines als de Amstelvogel, 125 meter,

¹ [De Amstelvogel is alweer een sterk verouderd model](#)

met nog heel korte wieken, tot industriële installaties van **200 meter** en hoger met wieken die veel verder naar de grond reiken. Hoe hoger, hoe meer milieuwinst en hoe beter het verdienmodel. Maar ze maken ook **lawaaï**, bewegen permanent, en geven onregelende slagschaduw. Nu al zijn er in Ouder-Amstel mensen die daarvoor 's winters, als de zon laag staat en de schaduwen lang zijn, op bepaalde uren van de dag de gordijnen dicht doen. Windturbines knipperen 's nachts met rode waarschuwingslichten voor vliegtuigen, en trekken alle verhoudingen uit het landschap. Door de windturbines van Amsterdam en Ouder-Amstel gaan tienduizenden mensen uitkijken op een industriële skyline met dag en nacht bewegende objecten. Niet alleen vanuit Ouderkerk aan de Amstel maar ook vanuit Abcoude, Amstelveen, Amsterdam, het Geingebied en het Waver – Botshol gebied zullen de turbines dag en nacht te zien zijn. De Dom is rond Utrecht overal te zien. Die is 112 meter hoog.

Ziekmakend

Windturbines produceren een permanent laagfrequent geluid, dat per omwenteling op- en afgaat. Het geluid is niet alleen hoorbaar maar ook voelbaar, het dringt tot op grote afstand door en laat zich niet door muren weerhouden. Het werkt heel anders op mensen in dan verkeerslawaaï en er wordt dan ook onderzoek naar gedaan². Zeer recent onderzoek van professor Jan de Laat, Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde december '21, bevestigt wat al eerder aangetoond was: 8 à 9 % van de mensen in de omgeving heeft last van slaapstoornissen. Slaapstoornissen kunnen leiden tot allerlei andere gezondheidsklachten, zoals aandachtsstoornissen en slecht kunnen leren, en tot een grotere kans op hartklachten. In de Hoekse Waard waar al mega windturbines staan, is inmiddels 50 % van de bewoners binnen de 500 meter – zone verhuisd vanwege gezondheidsklachten³. De Nederlandse geluidsnorm is op dit moment te tolerant, en komt neer op een afstand van zo'n 350 meter. Nederland loopt daarmee enorm achter bij andere landen én bij het advies van de Wereld Gezondheidsorganisatie. Ook de Raad van State heeft erkend dat de Nederlandse normen niet deugen en het nieuwe kabinet werkt dan ook aan nieuwe. Zolang die er nog niet zijn mag Ouder-Amstel eigen normen bepalen en is het woord aan de politiek.

Woningwaardedaling

Uit wetenschappelijk onderzoek van de Uva en de VU blijkt dat woningen binnen een straal van 2000 meter van windturbines gemiddeld 5 % in waarde dalen⁴⁵. Voor de woningen op 350 meter van een turbines kan dat oplopen tot meer dan 20 %. Dat is een objectieve maat voor verminderde woonvreugde, ook voor bewoners van huurhuizen. Alle woningeigenaren binnen een straal van 1500 meter kunnen aanspraak maken op een deel van de geleden planschade.

Milieu Effect Rapportages

Politici zeggen vaak: we hoeven ons geen zorgen te maken, want er komt nog een Project Milieu Effect Rapportage en die kan een plan van een wind industriële onderneming

2 [Onderzoek naar gevolgen van laagfrequent geluid van windturbines](#)

3 [50 % van de bewoners verhuisd vanwege klachten](#)

4 [Onderzoek VU en UVA woningwaardedaling door windturbines](#)

5 [Reportage Argos TV over woningswaardedaling](#)

afkeuren. Zo'n rapportage gaat uit van de wet, en de wet hanteert de verouderde normen waaronder ongeveer 350 meter afstand. Zo'n rapportage beoordeelt het plan van een ondernemer van windturbines, die dan al flink geïnvesteerd heeft in zijn plan en dan alleen nog om goedkeuring vraagt. De praktijk is dat Project MERs een project vrijwel altijd goedkeuren. De gemeente kan dan nog moeilijk terug.

Duurzame energie: alternatieven en zeggenschap van de gemeente

In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, heeft de gemeente zelf de zeggenschap over wat er gebeurt op haar grondgebied. Windturbines plaatsen hoeft niet en er zijn alternatieven. De in het klimaatakkoord voor 2030 afgesproken 35 Terawattuur wind op land is al gehaald. Afgesproken binnen het klimaatakkoord was dat er bij behalen van die grens van 35 Terawattuur verder gekeken zou worden naar zon op daken en naar wind op zee. Wind op zee is goedkoper⁶ en op zee waait het harder. Energie van zon⁷ zit in een enorme lift: er is steeds meer mogelijk. Aardwarmte en geothermie zijn onderwerp van onderzoek. En er valt heel veel energie te besparen door te investeren in het isoleren van woningen en bedrijven. Het zou ook fors helpen als we minder datacenters aantrekken. Gemeenten verwijzen graag naar de provincie, maar dat is niet terecht. Zij hebben zelf de zeggenschap. Gemeenten die geen windprojecten toestaan handelen vanuit het standpunt van hun raad dat zoekgebieden niet geschikt zijn. De gemeente ontmoedigt dan de ondernemers op voorhand om plannen in te dienen, want zij heeft haar eigen standpunten en gaat niet goedkeuren. Zo is dat in de Ronde Venen⁸, Weesp, Stichtse Vecht en andere gemeenten gegaan. De keuze was daar aan de raad. Daarom zijn de verkiezingen belangrijk.

De Amstelvogel is 125 meter hoog en heeft korte wieken. Exemplaren die nu een voldoende grote business case hebben zijn rond de 200 meter hoog. De hoogte van de geplande turbines is nog niet bekend.

6 [Wind op zee](#)

7 [Innovatie in zonne energie](#)

8 [Met zeer ruime meerderheid aangenomen motie in de Ronde Venen over turbines van buurgemeenten aan grenzen](#)